

Mot undergången med ett leende på läpparna

Från 2015 Publicerad 22.03.2015 07:00.

Bild: Svenska Yle

Sebastian Bergholm

En astronaut skickas på ett mystiskt uppdrag till månen och då han är framme skall han att ägna sig åt att katalogisera stenar.

En vetenskapsman har uppfunnit en maskin med vars hjälp man kan förutse vad som kommer att hända i framtiden. Bara en sekund in i framtiden, men ändå. Fascinerande och meningslöst!

Då han redogör för sin idé och rätar ut implikationerna av den; att det inte existerar någon fri vilja, tar en hund plötsligt initiativ och halkar fram över ett bord.

De här karaktärerna träffar man på i filmen Dear Jesus, Do Something! där svenska konstnären Johan Bergström Hyldahl ställer betraktaren inför frågor om hur meningsfullt det vi människor gör egentligen är.

Hans film bygger på svart humor, fascination för rymdfilmer, en känsla för tidsanda, men också på ett spännande och personligt konstnärligt språk och ett inspirerande berättande.

Slutscenen i filmen, ett slags collage över världens historia, är magisk. Djupet i bilderna är enormt medan Wagner flödar.

Vetenskapens chimära charm

Vetenskaplighet är en viktig del av vår kulturella identitet.

Som en del av det europeiska förnuftets framåtskridande har vi också lärt oss att förhålla oss till vetenskapens landvinningar på ett ibland oreflekterat sätt. Apparater som vi använder är naturligtvis en praktisk konsekvens av kunskap men vi fascineras också ofta över det vi kan göra utan att fråga oss varför vi gör något.

– För mig är det ett varmt och humoristiskt porträtt av den här känslan av det poänglösa och meningslösa, funderar Bergström Hyldahl då jag sett filmen tillsammans med honom i Åbo.

I hans film rör sig världen långsamt mot undergång. Det är ändå inte vetenskapen som han vill åt som sådan.

– Tekniken blir en bärare av den sinnesstämning som är viktig för den här filmen.

Tvetydigheter

I filmen möts det kitschiga, introverta och humoristiska. Stora frågor som den om viljans frihet möter det tramsiga och banala och Bergström Hyldahl betonar att han ser det som viktigt att man inte riktigt vet hur man skall förhålla sig till det man ser.

Den här tvetydigheten korrelerar med hur det är att möta världen i det verkliga livet. Ofta vet vi inte riktigt hur vi förhåller oss till det vi upplever.

– Filmen sätter inte ner foten, påstår, och säger hur det är utan vill öppna för vissa frågor.

Misären räcker till

Filmen är uppdelad i kapitel och ett av dem påminner oss om att det finns misär i världen så det räcker till åt alla.

Det här är ett exempel på hur humor och mörker möts.

– Även om den är mörk så tycker jag att det är en hoppfull film, säger Bergström Hyldahl om sitt verk.

Jag håller med. Han varvar tunga frågor, skildringar av livets meningslöshet med scener som är otroligt meningsbärande; astronauten som spelar saxofon i rymden, en kvintett som sjunger stämmor i tunnelbanan i New York, där filmen spelades in.

De här scenerna fastnar i mig och påminner mig om hur vi människor kan beröra varandra, bli varandras värld.

Meningen med livet behöver inte tillföras externt, utifrån.

Självförnyelse

Johan Bergström Hyldahl har med sin film skapat ett uttryck som han berättar att han varit intresserad av och betonar vikten av att som konstnär utmana och förnya sig själv. Gör man inte det syns det i konsten.

– Annars blir det bara så att man producerar saker som man tror att någon form av marknad vill ha och det tror jag inte att är så intressant.

Dear Jesus, Do Something! visas i Åbo Konstmuseums mörkrum till och med 17.5.15.

Relaterat till programmet

Delar av fartyget har återskapats för påkostad dramatisering av Estoniaolyckan: "Mer än en tv-serie om en katastrof"

25.10.2022

Den blomstertid nu kommer, med läslust och härliga lässtunder – vi tipsar om fem författare att läsa i sommar

25.6.2022

En härlig läsoplevelse är inte det viktigaste när Panda Eriksson ska utse vinnaren av Svenska Yles litteraturpris

15.6.2022

Med sina romaner vill Douglas Stuart bredda uppfattningen av vad manlighet innebär: "Män kan vara vad som helst"

11.6.2022

Framgången som författare har tagit fram aktivisten i Bookerprisvinnaren Bernardine Evaristo: "Plötsligt lyssnar alla på vad jag har att säga"

5.6.2022